

З А К О Н О НОТАРИМА

I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Циљ закона

Овим законом уређују се организација, овлашћења, начин рада, нотарски испит, као и друга питања од значаја за рад нотара на територији Републике Српске.

Члан 2.

Јавна служба

(1) Служба нотара је јавна служба коју обављају нотари, који су самостални и независни носиоци те службе.

(2) Задатак нотара је да врши обраду, овјеравање и потврђивање јавних исправа, те врши друге послове у складу са овим законом.

(3) Нотар је дужан одговарајућим мјерама осигурати независно и непристрасно обављање нотарске службе, придржавајући се забране учествовања у правним пословима у складу са овим законом.

(4) Нотар је дужан својим понашањем, у служби и ван ње, показивати да је достојан поштовања и повјерења које ужива служба нотара и избјегавати свако понашање, које производи дојам кршења обавеза које су му законом прописане, нарочито дојам о зависности и пристрасности.

(5) Нотару није допуштена реклама која је у супротности са његовом јавном службом.

Члан 3.

Обављање службе

(1) Нотар обавља службу нотара професионално и искључиво као занимање током времена за које је именован, у складу с овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

(2) Нотар може своју службу вршити до навршених 65 година живота, уколико не наступе разлози за пријевремени престанак службе према члану 25. став 1. тачка 1. и 3. до 6. или за разрјешење према члану 26. овог закона.

Члан 4.

Доказна снага нотарских исправа

(1) Нотарске исправе су све исправе нотара, које он сачини на основу овог закона у оквиру своје надлежности.

(2) Нотарске исправе су: нотарски обрађене исправе, нотарске овјере и нотарске потврде.

(3) Нотарске исправе вриједје као јавне исправе и важе на територији цијеле Републике Српске, код свих органа власти, правних лица и других институција независно од тога од којег су нотар на територији Босне и Херцеговине издате.

(4) Нотарски обрађене исправе, које је нотар сачинио у границама својих службених овлаштења у прописаној форми, имају пуну доказну снагу јавне исправе о изјавама датим пред нотаром.

(5) Нотарске овјере и потврде имају доказну снагу јавне исправе о чињеницама о којима се у њима свједочи.

(6) Допуштено је доказивати да је изјава нетачно нотарски обрађена, односно да су посвједочене чињенице нетачне.

II - НОТАРСКИ ИСПИТ И ОРГАНИЗАЦИЈА НОТАРА

1. Нотарски испит

Члан 5.

Приступ нотарском испиту

(1) Свако лице, које испуњава услове за обављање службе нотар из чланова 6., 7. и 20. тачке од 1. до 5. овог закона, може код Министарства правде Републике Српске (у даљем тексту: министарство) поднијети захтјев за приступ полагању нотарског испита. У ту сврху министарство објављује писмено обавјештење, ради прикупљања захтјева кандидата за полагање нотарског испита, које се објављује у дневним листовима.

(2) По пријему захтјева министарство утврђује да ли кандидат испуњава услове за полагање испита, о чему се доноси рјешење.

(3) Обавјештење о одлуци којом се утврђује да кандидат испуњава услове за полагање испита доставља се кандидату и предсједнику комисије из члана 8. овог закона, а рјешење којим се утврђује да кандидат не испуњава услове доставља се само кандидату. Незадовољни кандидат има право приговора према одредбама закона који регулише управни поступак.

Члан 6.

Услови за приступање полагању нотарског испита

(1) Полагању нотарског испита може приступити лице, које је најмање три године провело на раду, као нотарски помоћник у смислу овог закона.

(2) За вријеме прелазног периода од осам година након ступања на снагу овог закона, полагању нотарског испита може приступити и лице које је након положеног правосудног испита у смислу члана 20. тачка 4. овог закона, радило најмање пет година на пословима струке.

Члан 7.

Похађање припремног семинара

Услов за приступање полагању нотарског испита представља и обавеза похађања припремног семинара кандидата, о чему мора имати писмени доказ, у складу са чланом 128. овог закона.

Члан 8.

Комисија за полагање нотарског испита

- (1) Нотарски испит се полаже пред Комисијом за полагање нотарског испита (у даљем тексту: Комисија) која се састоји од пет чланова.
- (2) Комисију именује Министар правде Републике Српске (у даљем тексту: министар). Два члана Комисије предлаже директор Центра за едукацију судија и тужилаца Републике Српске, а три члана министар, и то: два члана из реда лица која ће на припремним семинарима из члана 128. овог закона едуцирати кандидате и једног члана из реда државних службеника министарства који има положен правосудни испит.
- (3) Приликом именовања Комисије министар ће настојати водити рачуна о равномјерној националној заступљености њених чланова.
- (4) Чланови Комисије морају бити дипломирани правници са положеним правосудним испитом и искуством у струци од најмање 10 (десет) година или професори Правног факултета из области које су од значаја за нотаријат.
- (5) Након истека прелазног периода из члана 6. став 2. овог закона, два члана Комисије умјесто директора Центра за едукацију судија и тужилаца предлаже Нотарска комора.
- (6) Комисија је надлежна за припрему и провођење нотарског испита, оцјењивање кандидата и утврђивање листе кандидата који испуњавају услове предвиђене конкурсом, те има друга права и обавезе утврђене овим законом и другим прописима.
- (7) Комисија у вршењу својих послова осигурава поштивање и примјену принципа законитости, јавности, професионалне непристрасности, политичке непристрасности, одговорности, ефикасности и економичности.
- (8) Комисија доноси правилник којим уређује начин свога рада.
- (9) Административно-техничке и рачуноводствене послове за Комисију обавља министарство.

Члан 9.

Писмени испит

Нотарски испит се полаже писмено.

Члан 10.

Предмет писменог испита

(1) Писмени испит састоји се до три испитна задатка који се раде до четири сата. У два од ових испитних задатака треба се провјерити да ли су кандидати у стању сачињавати нотарске исправе у сљедећим правним областима:

1. облигационо и стварно право,
2. породично и насљедно право,
3. привредно право,
4. извршни поступак.

(2) У трећем задатку се могу провјеравати теме из сљедећих области, у дијелу у којем су оне од значаја за нотарску дјелатност:

1. прописи о служби нотара,
2. прописи о земљишно-књижном поступку,
3. прописи о упису правних лица у судски регистар и привредно право,
4. насљедно право, породично право, облигационо и стварно право, и
5. извршни поступак.

Члан 11.

План испита и термин полагања

План испита и термин полагања нотарског испита одређује предсједник испитне комисије.

Члан 12.

Обавјештавање о термину

Кандидат коме је одобрено полагање испита мора се о томе обавијестити најмање 30 дана прије термина одређеног за полагање писменог испита. Уколико кандидат писмено пристане, овај рок може бити и краћи.

Члан 13.

Поступак на писменом испиту

(1) Прије почетка писменог испита утврђује се идентитет кандидата који су приступили полагању писменог нотарског испита.

(2) Писменом испиту могу присуствовати само предсједник и чланови Комисије, као и службеници министарства који ће надгледати полагање испита.

(3) За вријеме писања писмене радње кандидати се могу користити само текстовима прописа.

(4) За вријеме писменог испита кандидатима није дозвољено међусобно договарање о предметима писмене радње, разговор са другим лицима, нити напуштање просторија у којима се испит обавља.

(5) Уколико се неки кандидат послужи недопуштеним помоћним средствима, биће искључен са испита и сматраће се да тај кандидат испит није положио.

Члан 14.

Оцјењивање писмених радњи

(1) Сваки писмени испитни задатак оцјењују два члана Комисије независно један о другога. Сви чланови Комисије гласањем одлучују о избору чланова који ће оцјењивати писмене задатке, при чему мора учествовати члан Комисије који је дао писмену радњу. Испитни задаци се оцјењују анонимно, а у ту сврху се оцјењивање врши под шифром коју додјељује министарство, без ознаке имена кандидата.

(2) Радови се оцјењују оцјенама одличан (10), врло добар (9), добар (8), сасвим задовољава (7), задовољава (6) и није положио (5), при чему се као појединачне оцјене могу давати само пуне оцјене. У случају различитог оцјењивања израчунава се просјечна оцјена до двије децимале (нпр. 7,50).

(3) Кандидат, код кога најмање два писмена задатка нису оцијењена као “положио”, није положио цијели испит.

(4) Просјек оцјена за све писмене радове представља резултат писменог испита. Резултат испита утврђује Комисија.

Члан 15.

Изостанак са испита

Ако кандидат не приступи полагању испита или прије почетка испита изјави да одустаје од полагања, сматра се да испит није ни полагао.

Члан 16.

Прекид испита

(1) Започети испит може се прекинути ако је кандидат због болести, саобраћајног удеса или смртног случаја члана уже породице спријечен наставити полагање испита.

(2) О настављању полагања испита одлучује Комисија, о чему се сачињава службена забиљешка.

(3) Захтјев за наставак испита може се поднијети у року од осам дана од дана када је кандидат полагао или требао полагати писмени дио испита.

(4) Након истека рока од 60 дана од дана када је кандидат испит прекинуо, испит се не може наставити.

Члан 17.

Понављање испита

Кандидат који није положио испит може поново полагати тај испит након истека рока од шест мјесеци од дана полагања испита. Испит се може поновити највише два пута.

Члан 18.

Увјерење

О положеном нотарском испиту министарство издаје увјерење у року од 30 дана од дана положеног испита уз навођење закључне оцјене. Садржај увјерења утврђује министарство.

Члан 19.

Евиденција о испитима

(1) У министарству се води евиденција лица која су положила испит и која нису положила нотарски испит.

(2) Облик и садржај као и начин вођења књиге евиденције прописује министар правде. Књига евиденције мора бити увезана, а странице морају бити означене редним бројевима. Овјеру књиге врши министар.

(3) Књиге евиденције чувају се трајно.

2. Услови за обављање службе нотара, поступак избора нотара, престанак службе и удаљење нотара из службе

Члан 20.

Услови за обављање службе нотара

За нотара може бити именовано само лице које кумулативно испуњава сљедеће услове:

1. да је држављанин Босне и Херцеговине,
2. да има пословну способност и испуњава опште здравствене услове,
3. да је дипломирало на правном факултету у Босни и Херцеговини или прије 06.04.1992. године на правном факултету у бившој Југославији. Уколико је диплома стечена на правном факултету у некој другој држави, овај услов се стиче након нострификације дипломе од надлежног органа,
4. да је положило правосудни испит у Босни и Херцеговини или прије 06.04.1992. године у бившој Југославији. Уколико је правосудни испит положен у некој другој држави, овај услов се стиче након признавања тог испита од стране министарства,
5. да није осуђивано на казну затвора за кривична дјела против човјечности и међународног права, против службене или друге дужности или за друго кривично дјело извршено с умишљајем, које у вријеме именовања још није брисано из казнене евиденције коју води надлежни орган и
6. да има положен нотарски испит.

Члан 21.

Службено сједиште нотара и број нотара

(1) На приједлог министра, Влада Републике Српске одређује број потребних нотара за подручје Републике Српске, као и њихово службено сједиште.

(2) Службено сједиште нотара је општина или град које одреди Влада Републике Српске.

(3) Након формирања Нотарске коморе Републике Српске (у даљем тексту: Нотарска комора), приликом одређивања броја нотарских мјеста као и приликом утврђивања службених сједишта прибавља се мишљење и Нотарске коморе.

(4) Број нотара одређује се према броју становника који живе на подручју Републике Српске, узимајући у обзир и годишњи број исправа које се нотарски обраде, при чему се по правилу на 20.000 становника треба отворити једно нотарско мјесто.

(5) Двије или више општина, које имају мањи број становника од броја који је утврђен у ставу 4. овог члана, могу имати једног нотара.

Члан 22.

Конкурс за избор нотара

(1) Избор нотара врши се конкурсом.

(2) Конкурс организује и проводи министарство.

(3) Конкурс за попуну нотарских мјеста мора да садржи поред услова за избор нотара предвиђених овим законом и следеће податке: рок подношења пријава, рок обавјештавања кандидата о резултату конкурса, као и службено сједиште за које се врши избор нотара.

(4) Рок за подношење пријава на конкурс износи 30 дана од последњег објављивања конкурса према ставу 5. овог члана.

(5) Конкурс се обавезно објављује у најмање једном дневном листу и у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 23.

Избор нотара

(1) За нотара могу бити изабрани само кандидати, који су по својим радним и људским квалитетима достојни угледа нотарске службе.

(2) Код избора између више кандидата, који испуњавају услове из члана 20. овог закона, првенствено ће се водити рачуна о успјеху на нотарском испиту, а код истог успјеха и о националној заступљености конститутивних народа и осталих у сједишту нотара.

(3) Избор кандидата за нотара пријављених на конкурс мора се извршити најкасније у року од 45 дана од дана истека рока за подношење пријава на конкурс.

(4) Министар формира Комисију за спровођење конкурса, која утврђује листу кандидата који испуњавају услове предвиђене конкурсом.

(5) Рјешење о избору за нотара доноси министар, на приједлог Комисије из члана 8. овог закона.

(6) Кандидати који не буду изабрани за нотара добијају писмено обавјештење, које садржи разлоге због којих они нису изабрани, као и податке о кандидату који је изабран за нотара.

(7) Против рјешења о избору нотара може се у року од осам дана након пријема рјешења, односно обавјештења, уложити приговор министру. Приговор против рјешења о избору кандидата за нотара задржава извршење рјешења.

(8) Министар је дужан одлучити о приговору у року од 15 дана од дана пријема приговора. Рјешење којим је одлучено о приговору је коначно.

(9) Против рјешења из става 8. овог члана, кандидат има право на заштиту својих права код надлежног суда, односно других законом одређених органа, у року од 30 дана од дана пријема рјешења донесеног по приговору.

Члан 24.

Полагање свечане изјаве и повеља о именовану

(1) Након што је рјешење о избору нотара према члану 23. овог закона постало коначно, именовање нотара врши министар.

(2) Министар уручује нотару повељу о именовану. Изглед и садржај повеље утврђује министар. Рјешење о именовану се објављује у “Службеном гласнику Републике Српске”.

(3) Прије уручења повеље о именовану, нотар даје свечану изјаву пред министром. Свечана изјава гласи:

“Заклињем се да ћу службу нотара обављати тако што ћу штитити Устав и закон и да ћу службу обављати непристрасно, савјесно, независно и чувајући пословну тајну”.

(4) Нотар је обавезан у року од 60 дана након пријема повеље о именовану, министарству поднијети доказе да има опремљену нотарску канцеларију у своје службеном сједишту, да је прибавио службени печат и да је закључио осигурање од одговорности у смислу члана 54. овог закона. Опрему и простор који мора испуњавати нотарска канцеларија, прописаће министар.

(5) Нотар почиње са радом када испуни услове из става 4. овог члана, а најкасније у року од 60 дана од дана пријема повеље о именовану. У оправданим случајевима министарство може продужити овај рок.

Члан 25.

Престанак службе нотара

(1) Служба нотара престаје:

1. смрћу,
2. навршењем 65 година живота,

3. писменим отказом нотара - даном доношења коначног рјешења о престанку службе,
4. ако буде осуђен за кривично дјело из члана 20. тачка 5. овог закона почињено с умишљајем или ако му буде изречена забрана даљег обављања службе нотара - даном правоснажности судске одлуке,
5. ако без ваљаног разлога не започне с радом у року утврђеном у ставу 4. члана 24. овог закона,
6. кад на основу одлуке дисциплинског органа изгуби право на обављање службе нотара - даном доношења коначне одлуке дисциплинског органа,
7. разрјешењем - даном доношења коначног рјешења о разрјешењу.

(2) Рјешење о престанку службе нотара, из разлога утврђених у ставу 1. овог члана, доноси министар правде, када настане разлог за престанак службе.

Члан 26.

Разрјешење нотара

(1) Нотар ће бити разријешен:

1. ако накнадно престану постојати претпоставке за обављање службе нотара из члана 20. овог закона, или ако се накнадно утврди да приликом именовања те претпоставке нису постојале,
2. ако заснује радни однос или ако почне користити старосну или инвалидску пензију или почне обављати неку другу службу, односно ако настану разлози наведени у члану 51. овог закона,
3. ако му судском одлуком буде одузета или ограничена пословна способност,
4. ако усљед тјелесног недостатка, тјелесне или душевне слабости или због болести постане трајно неспособан за уредно обављање службе,
5. ако његови пословни односи или начин вођења послова нотара, односно његове материјалне прилике угрожавају интересе странака,
6. ако се није осигурао од одговорности закључивањем уговора о осигурању или не плаћа накнаду за осигурање Нотарској комори у складу са чланом 54. овог закона,
7. ако годишње није похађао најмање два курса за усавршавање нотара призната од стране министарства.

(2) Рјешење о разрјешењу доноси министар након консултација са Нотарском комором, с тим да се прије доношења рјешења нотар мора саслушати и изјаснити о околностима за разрјешење.

(3) Против рјешења о разрјешењу може се користити правни лијек предвиђен у ставу 7. до 9. члана 23. овог закона.

Члан 27.

Губљење права на употребу службеног назива

Престанком службе или удаљењем из службе нотар губи овлаштење да носи назив “нотар”.

Члан 28.

Привремено удаљавање из службе

(1) Нотар може бити привремено удаљен из службе:

1. ако је против њега покренут поступак ради одузимања пословне способности,
2. ако се испуне претпоставке за разрјешење из члана 26. овог закона или ако је покренут поступак за разрјешење.

(2) Ако је у кривичном поступку против нотара одређен притвор, за вријеме трајања притвора наступају дејства привременог удаљавања по сили закона, без издавања рјешења.

(3) Рјешење о привременом удаљавању нотара из службе, доноси министар по службеној дужности.

Члан 29.

Посљедице привременог удаљавања из службе

(1) Рјешењем о удаљењу из службе по основу члана 28. овог закона, мора се одлучити о чувању списа, пословних књига, печата и штамбиља за вријеме док траје удаљење.

(2) За вријеме привременог удаљења из службе, нотар не смије предузимати никакве службене радње из надлежности нотара.

3. Вршилац дужности нотара

Члан 30.

Вршилац дужности нотара

(1) Ако је служба нотара престала, министарство може без јавног конкурса одредити вршиоца дужности нотара. За вршиоца дужности нотара може бити постављен само други нотар или лице које испуњава услове из члана 20. овог закона.

(2) Мандат вршиоца дужности нотара траје до именовања новог нотара, а најдуже шест мјесеци, с тим што у оправданим случајевима тај рок може бити продужен за још шест мјесеци.

(3) Вршилац дужности нотара преузима све списе, књиге и другу документацију нотара на чије мјесто је постављен.

(4) Задатак вршиоца дужности нотара је да настави службене радње које је започео нотар и није овлаштен подузимати нове нотарске послове.

(5) Вршилац дужности нотара има право да потражује трошкове уколико они доспију након преузимања послова, а уколико је странка платила нотару предујам за предузимање одређене службене радње, има право тај предујам урачунати приликом обрачуна са вршиоцем дужности нотара.

(6) Вршење дужности се обавља на трошак и за рачун Нотарске коморе, којој вршилац дужности нотара подноси обрачун своје дјелатности и од ње добија примјерену накнаду за обављене послове нотара.

(7) Вршилац дужности нотара користи, уколико је неопходно, печат нотара, чија је служба престала, уз додатак "вршилац дужности нотара".

(8) Одредбе члана 40. ст. 1. и 2. и члана 41. став 2. као и одредбе овог закона о одговорности нотара, примјењују се и на вршиоца дужности нотара.

(9) Ако лице које је одређено за вршиоца дужности нотара још није осигурано као нотар, осигурање вршиоца дужности преузима Нотарска комора у складу са чланом 54. овог закона.

4. Нотарски помоћник

Члан 31.

Нотарски помоћник

(1) У нотарској канцеларији може бити запослен нотарски помоћник.

(2) Нотарски помоћник се својим радом оспособљава за касније самостално вршење послова нотара, као и за полагање нотарског испита.

Члан 32.

Услови за службу нотарског помоћника

(1) За нотарског помоћника могу бити примљена само лица која су својим радним и људским квалитетима достојна угледа дјелатности нотара.

(2) Избор између више кандидата врши се примјеном критерија који се односе на личне и стручне квалитете сваког кандидата, при чему се нарочито узимају у обзир резултати постигнути за вријеме студија на правном факултету.

Члан 33.

Потреба за нотарским помоћницима и услови за њихово именовање

(1) Потребу за пријемом нотарског помоћника у нотарске канцеларије утврђује Нотарска комора, при чему треба прибавити и мишљења нотара, а коначну одлуку о броју и о конкурсу за мјеста нотарских помоћника, доноси министарство на приједлог Нотарске коморе.

(2) За нотарског помоћника може бити именовано само лице које испуњава сљедеће услове:

1. да је држављанин Босне и Херцеговине
2. да је положило правосудни испит у смислу члана 20. тачка 4. овог закона.

Члан 34.

Конкурс за попуну мјеста нотарског помоћника

- (1) Избор нотарског помоћника врши се конкурсом.
- (2) Конкурс организује и проводи министарство, на приједлог Нотарске коморе.
- (3) Конкурс мора садржавати сљедеће податке: опште услове за именовање нотарског помоћника, рок подношења пријава и рок за обавјештавање кандидата о резултату конкурса.
- (4) Конкурс се обавезно објављује у најмање једном дневном листу и у "Службеном гласнику Републике Српске".
- (5) Рок за подношење пријава на конкурс износи 30 дана од последњег објављивања конкурса у смислу става 4. овог члана.

Члан 35.

Поступак избора нотарског помоћника

- (1) Министар правде је дужан да у року од 15 дана након истека рока за подношење пријава на конкурс предочи Нотарској комори листу кандидата, који испуњавају услове наведене у конкурс.
- (2) Нотарска комора у року од 30 дана након предочавања листе кандидата доноси рјешење о избору кандидата за нотарског помоћника.
- (3) Кандидати, који не буду изабрани за нотарског помоћника, добијају писмено обавјештење, које садржи разлоге због којих они нису изабрани, као и податке о кандидату који је изабран за нотарског помоћника.
- (4) Против рјешења о избору нотарског помоћника може се у року од осам дана након пријема рјешења, односно обавјештења, уложити приговор министру правде. Приговор против рјешења о избору кандидата за нотарског помоћника одлаже извршење рјешења о избору нотарског помоћника.
- (5) Министар је дужан одлучити о приговору у року од 15 дана од дана пријема приговора. Рјешење којим је одлучено о приговору је коначно.
- (6) Против рјешења из става 5. овог члана кандидат има право на заштиту својих права пред надлежним судом, односно пред другим надлежним органима, у складу са законом, у року од 30 дана од дана пријема коначног рјешења.

Члан 36.

Положај нотарског помоћника

- (1) Оспособљавање нотарског помоћника код нотара траје најмање три године.
- (2) Статус нотарског помоћника престаје именовањем за нотара или отказом уговора о раду од стране Нотарске коморе. Уговор о раду може се раскунити на лични захтјев нотарског помоћника. Он може бити отпуштен, а уколико није положио нотарски испит.
- (3) Одредбе члана 52. овог закона, сходно важе и за нотарског помоћника. Даном ступања на посао нотарски помоћник мора окончати евентуално постојећи други радни однос.

Члан 37.

Послови нотарског помоћника

(1) Нотарски помоћник може у нотарској канцеларији обављати, под непосредним надзором нотара, све послове за које је по закону овлаштен нотар.

(2) Нотарски помоћник не смије лично потписивати нотарске исправе или забиљежбе о овјери.

(3) Нотарски помоћник је дужан за вријеме своје службе у нотарској канцеларији да се придржава истих службених и осталих обавеза које важе за нотара.

Члан 38.

Плата нотарског помоћника

(1) Нотарски помоћник од дана ступања на посао и за вријеме трајања службе остварује примјерену плату, као и остала права у вези са радом код нотара од Нотарске коморе.

(2) Нотарска комора ће својим актом утврдити мјерила за плату нотарског помоћника.

(3) Актом из става 2. овог члана утврђује се и висина накнаде коју је нотар, којем је упућен нотарски помоћник на рад, дужан плаћати Нотарској комори.

5. Замјеник нотара

Члан 39.

Замјеник нотара

(1) Ако је нотар спријечен дуже од двије седмице у вршењу службе, обавезан је то одсуствовање, без одлагања пријавити министарству. Ако ова спријеченост траје дуже од једног мјесеца, нотару је потребно одобрење министарства. Одобрење се издаје само ако се тиме не омета примјена и заштита права странака.

(2) Ако спријеченост нотара траје дуже од једног мјесеца, нотар мора захтијевати постављење замјеника нотара, а ако нотар не поднесе захтјев за постављење замјеника нотара, министар може и без захтјева поставити замјеника нотара.

(3) На захтјев нотара, министар може нотару поставити замјеника и за његово одсуство или спријеченост за рад које ће трајати и краће од двије седмице. Постављење замјеника нотара може се извршити и унапријед за све случајеве спријечености за рад нотара, који наступе током једне календарске године (такозвани стални замјеник нотара).

(4) У случају привременог удаљења нотара из службе, замјеник нотара може бити постављен и без захтјева нотара.

(5) За замјеника нотара може бити постављен само нотарски помоћник или други нотар.

(6) У односу на питања која нису регулисана у одредбама чл. 40. и 41. овог закона, примјењују се одредбе овог закона које вриједе за нотара, осим одредби члана 54. овог закона.

Члан 40.

Постављење замјеника нотара

(1) Замјеника нотара без конкурса поставља писменим рјешењем министар.

(2) Замјеник нотара мора, уколико није већ раније као нотар дао свечану изјаву, прије почетка рада дати свечану изјаву. Уколико је већ једном као замјеник неког нотара дао свечану изјаву, довољно је да се у рјешењу изврши упута на раније дату свечану изјаву.

(3) Постављени замјеник нотара може се у свако доба опозвати.

Члан 41.

Права и дужности замјеника нотара

(1) Замјеник нотара обавља службу као нотар и обавезан је на исправама које издаје, уз свој потпис дописати додаток, који га означава као замјеника и употребљавати печат и штамбиљ нотара кога замјењује.

(2) Замјеник нотара мора се уздржавати од предузимања оних службених радњи које су забрањене и нотару кога замјењује.

(3) Замјеник нотара врши службу на трошак нотара кога замјењује и нотар је обавезан замјенику нотара исплатити примјерену накнаду за рад.

(4) Службена овлаштења замјеника нотара почињу са преузимањем службе и престају, ако се постављење претходно не опозове, са предајом службе нотару. За вријеме тог периода нотар се мора уздржавати од обављања своје службе.

(5) Оштећеној странци због повреде службене дужности замјеника нотара, поред замјеника, одговара и нотар као солидарни дужник. У односима између нотара и замјеника нотара обавезан је само замјеник нотара.

6. Стручни сарадник у канцеларији нотара

Члан 42.

Стручни сарадник

(1) Нотар може запослити стручног сарадника, који има положен правосудни испит у складу са чланом 20. тачка 4. овог закона.

(2) Стручни сарадник за вријеме трајања службе остварује плату и остала права из радног односа код нотара, а у складу са сходном примјеном закона и других прописа Републике Српске, који се односе на радне односе и плате службеника органа управе.

7. Права и дужности нотара

Члан 43.

Службено подручје нотара

(1) Нотар може своју дјелатност у вези са издавањем исправа обављати само унутар свог службеног подручја, уколико у изузетним случајевима оправдани интереси тражиоца права не налажу дјеловање изван службеног подручја.

(2) Нотар може имати само једну канцеларију за рад.

Члан 44.

Радно вријеме

Редовно радно вријеме нотара одређује рјешењем Нотарска комора. Нотар може, према потреби, службене радње предузимати и изван утврђеног радног времена.

Члан 45.

Обавеза предузимања службених радњи

Нотар је обавезан предузимати све службене радње из области законом утврђене надлежности и не смије без ваљаног разлога одбити предузимање службених радњи.

Члан 46.

Изузеће нотара

(1) Нотар не смије дјеловати ако постоје сумње у његову непристрасност. У погледу изузећа нотара од предузимања службене радње се примјењују одредбе Закона о општем управном поступку, које се односе на изузеће неког службеног лица.

(2) У случају сумње о томе да ли постоје разлози за изузеће, нотар је обавезан одбити предузимање службене радње.

(3) О изузећу нотара, вршиоца дужности нотара, замјеника нотара или нотарског помоћника, одлучује министар на приједлог странке или нотара.

(4) Службене радње, које су противно ставу 1. овог члана предузели нотар, нотарски помоћник, вршилац дужности нотара или замјеник нотара, ништаве су.

Члан 47.

Забрана учествовања

Нотар не смије учествовати у активностима правних лица или ортаклуцима које су неспојиве са његовом службом.

Члан 48.

Одбијање службене радње

(1) Нотар је обавезан одбити предузимање службене радње, уколико се ова радња односи на питање које по закону не спада у надлежност нотара, а нарочито уколико се учествовање нотара захтијева ради постизања очигледно недозвољеног или нечасног циља.

(2) Нотар не смије код закључивања правних послова посредовати између странака нити у вези са неком службеном радњом преузети јемство или друго обезбјеђење за странку.

(3) Нотар је обавезан водити рачуна да се ни лица која су код њега запослена не баве таквим пословима. Министар ће утврдити формулар на коме ће сарадници нотара дати изјаву у вези са забраном учествовања.

Члан 49.

Обавеза чувања службене тајне

(1) Нотар је обавезан чувати као службену тајну оно за што је сазнао у обављању своје службе, осим ако из закона, воље странака или садржаја правног посла не произилази што друго.

(2) На чување службене тајне из става 1. овог члана обавезна су и лица запослена у канцеларији нотара. Министар ће утврдити формулар за одговарајућу изјаву сарадника нотара.

(3) Странке могу нотара ослободити обавезе чувања службене тајне.

(4) Обавеза чувања службене тајне постоји и након престанка службе нотара.

Члан 50.

Заједничко обављање службе

(1) Нотари који су постављени у истом службеном сједишту, а ради заједничког обављања службе, могу се повезивати и имати заједничке просторије (канцеларије) за рад, ако тиме није угрожено лично обављање службе са личном одговорношћу, као и независност и непристрасност нотара.

(2) Повезивање ради заједничког вршења службе или ради заједничког кориштења истих просторија, за смјештај канцеларија допуштено је само ако тиме није угрожено лично обављање службе с личном одговорношћу, независност и непристрасност нотара.

Члан 51.

Професионално обављање службе

(1) Нотар не може истовремено бити адвокат.

(2) Нотар не смије истовремено бити у којој другој професионалној служби или имати какво друго професионално запослење.

(3) Забрана из става 2. овог члана, не односи се на обављање службе извршитеља тестаментна, старатеља или које друге сличне службе засноване на одлуци надлежног органа.

(4) Забрана се не односи ни на обављање научне, умјетничке или предавачке дјелатности, те на обављање дужности у Нотарској комори и у међународним удружењима нотара.

Члан 52.

Допунска дјелатност

(1) Нотар не може за било какву накнаду или плату обављати допунску дјелатност у неком органу, привредном друштву и другим правним лицима која остварују добит (у даљњем тексту: правно лице) нити може бити члан управе или неког другог органа у правном лицу.

(2) Нотар може обављати неку допунску дјелатност само ако она није у супротности са његовом службом и ако му то одобри министар.

8. Накнада штете

Члан 53.

Накнада штете

(1) Нотар је дужан накнадити штету, коју је другом проузроковао повредом своје службене дужности.

(2) За проузроковану штету нотар одговара по општим правилима за накнаду штете.

(3) Нотар одговара и за штету коју је проузроковао нотарски помоћник или друго запослено лице у његовој канцеларији. Нотар одговара за штету коју учини замјеник нотара у складу са одредбама члана 41. став 5. овог закона.

Члан 54.

Осигурање од одговорности

(1) Нотар је дужан прије почетка рада да се осигура од одговорности за штету коју би могао починити трећим лицима обављањем своје службене дужности. То осигурање обухвата и осигурање од одговорности за радње замјеника нотара, нотарског помоћника и других лица запослених у нотарској канцеларији.

(2) У условима осигурања може се предвидјети да штету до одређеног износа надокнађује нотар директно.

(3) Осигурање од одговорности врши се тако што сваки нотар треба да закључи уговор о осигурању с одговарајућим друштвом за осигурање (осигуравајуће друштво) и да то осигурање уредно и благовремено продужава. Осигурана сума износи најмање 250.000 КМ за сваки осигурани случај.

(4) Условје осигурања заједнички утврђују осигуравајућа друштва у Републици Српској и Нотарска комора.

(5) Сматраће се да је нотар закључио уговор о осигурању од одговорности када је поднио захтјев за осигурање осигуравајућем друштву.

(6) Нотарска комора може преузети осигурање од одговорности свих нотара у Републици Српској, с тим што су у том случају нотари дужни Нотарској комори плаћати накнаду за утврђену висину осигурања од одговорности.

(7) Ако се у поступку утврди да је нотар штету трећим лицима починио намјерно или из крајње непажње, осигуравајуће друштво које је накнадило ту штету има право регреса према нотару.

9. Печат и штамбиљ нотара

Члан 55.

Печат и штамбиљ

- (1) Нотар има печат и штамбиљ.
- (2) Облик, садржај, начин издавања, кориштење и чување печата и штамбиља нотара уређује својим прописом министар.

Члан 56.

Службени потпис нотара

Нотар је обавезан доставити предсједнику основног суда, који је надлежан за његово службено сједиште, службени потпис који он употребљава приликом предузимања службених радњи. Нотар мора уз потпис навести и своје службено својство.

III - НОТАРСКА КОМОРА

Члан 57.

Нотарска комора

- (1) Сви нотари са територије Републике Српске обавезно се организују у Нотарску комору.
- (2) Нотарска комора има својство правног лица.
- (3) Сједиште Нотарске коморе је у Бањој Луци.
- (4) Нотарска комора се уписује у надлежни регистар министарства.

Члан 58.

Задаци и организација Коморе

- (1) Нотарска комора представља нотаре код надлежних органа власти, чува углед, част и права нотара и стара се да нотари савјесно и одговорно и у складу са законом обављају службу нотара.
- (2) Нотарска комора извршава задатке који су јој законом и другим прописима стављени у надлежност, а може извршавати и друге задатке који одговарају сврси њеног оснивања.
- (3) Ако другачије није одређено овим законом, организација, надлежност, број, састав, начин избора и права и дужности органа Нотарске коморе и друга питања од значаја за организацију и рад Нотарске коморе уређују се статутом Нотарске коморе.
- (4) Статут Нотарске коморе доноси Скупштина коморе, уз сагласност министра.

Члан 59.

Извјештај о раду

Нотарска комора је обавезна сваке године поднијети министарству извјештај о свом раду, те своје ставове о стању у нотарским канцеларијама, као и о мјерама које би требало предузети ради унапређења тог стања.

Члан 60.

Доприноси за Нотарску комору

Нотарска комора се финансира од доприноса, које уплаћују нотари у износу који утврди Скупштина Нотарске коморе.

Члан 61.

Овлаштења Нотарске коморе

Нотарска комора има право у складу са овим законом и статутом Нотарске коморе доносити опште акте који су за нотаре обавезујући.

Члан 62.

Правни лијек против одлука Нотарске коморе

Против коначних одлука органа Нотарске коморе којима се одлучује о правима и дужностима нотара, замјеника нотара, нотарских помоћника и других лица на раду код нотара, може се водити спор код надлежног суда у року од 30 дана од дана пријема коначне одлуке.

Члан 63.

Организација и регистрација

(1) Организација и регистрација Нотарске коморе врши се у складу са Законом о удружењима и фондацијама.

(2) Надзор над радом Нотарске коморе врши министарство.

IV - НАДЛЕЖНОСТИ НОТАРА

Члан 64.

Послови нотара

(1) Нотар је надлежан да предузима нотарску обраду исправа, издаје потврде, као и да овјерава потписе, рукознаке и преписе.

(2) Нотар може обављати остале послове који су му према овом закону допуштени.

Члан 65.

Нотарска обрада исправе

(1) Нотарска обрада исправе значи да је исправа у цјелости сачињена од стране нотара, у складу са одредбама члана 70. до 84. овог закона и тиме доказује у исправи записане изјаве, које су странке дале пред нотаром и које су оне својим потписом одобриле.

(2) Став 1. овог члана не искључује могућност да нацрт текста исправе могу сачинити странке или њихови законски заступници.

Члан 66.

Овјера и потврда

Овјера и потврда значи да је исправа сачињена у складу са одредбама чланова 87. до 96. овог закона.

Члан 67.

Налог суда или органа власти

Суд или други орган власти могу нотару, уз његову сагласност, повјерити вршење и других послова, који су у сагласности са његовом дјелатношћу. Ту спадају нарочито:

1. попис и печатање оставинске имовине и стечајне масе,
2. процјене и јавне продаје /лицитације/ покретних ствари и некретнина у ванпарничном поступку, нарочито добровољне продаје,
3. раздиоба продајне цијене у извршном поступку.

V – ОБАВЕЗЕ НОТАРСКЕ ОБРАДЕ ИСПРАВА И НОТАРСКИХ ПОТВРДА

Члан 68.

Правни послови за које је обавезна нотарска обрада исправа

(1) Правни послови који за своју правну ваљаност захтијевају нотарску обраду исправа односе се на:

1. правне послове о регулисању имовинских односа између брачних другова, као и између лица која живе у ванбрачној животној заједници,
2. располагања имовином малољетних и пословно неспособних лица,
3. правне послове којима се обећава нека чинидба као поклон с тим што се недостатак нотарске форме у овом случају надомјешта извршењем обећане чинидбе,
4. правне послове, чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на некретнинама,
5. оснивачка акта привредних друштава.

(2) Правни послови за које противно ставу 1. овог члана нису сачињене нотарски обрађене исправе, ништави су.

(3) Независно од одредбе става 1. овог члана, обавезе нотарске обраде исправа могу бити предвиђене и у другим законима.

(4) Странке имају право захтијевати нотарску обраду исправа и за друге правне послове, који нису наведени у ставу 1. тач. 1. до 5. овог члана.

(5) Одредбе овог члана вриједу само тако дуго док не буду замијењене посебном регулативом о обавези нотарске обраде исправа, која их изричито у цјелини или у дијеловима ставља ван снаге.

(6) Припрема аката за нотарску обраду и овјеру исправа, као и за заступања странака пред нотарима, могу вршити адвокати.

Члан 69.

Правни послови за које је обавезна нотарска потврда

(1) Потврђивање статута као и све измјене статута привредних друштава захтијевају нотарску потврду.

(2) Утврђивање статута као и измјена статута, који нису нотарски потврђени, су ништави.

(3) Независно од одредбе става 1. овог члана обавезе нотарских потврда могу бити предвиђене и у другим законима.

(4) Одредбе овог члана вриједу само тако дуго док не буду замијењене посебном регулативом о обавези нотарских потврда, која их изричито у цјелини или у дијеловима ставља ван снаге.

VI - ПРАВИЛА ПОСТУПКА О НАЧИНУ ПОСЛОВАЊА НОТАРА

I. Нотарски обрађене исправе

Члан 70.

Садржај изворника нотарске исправе

Изворник нотарски обрађене исправе (у даљем тексту: изворник) мора садржавати:

1. податке о нотару који учествује у састављању изворника (презиме, име и сједиште нотара),
2. податке (код физичких лица – презиме, име, ЈМБГ, занимање и адреса односно код правних лица – фирма, сједиште и заступање) о странкама, те податке о евентуалним свједоцима и тумачима / преводиоцима ,
3. начин на који је утврђен идентитет лица под тачком 2. овог члана,
4. текст правног посла с назнаком евентуалних пуномоћи и прилога,
5. напомену да је изворник странкама прочитан или да је поступљено по одредбама члана 82. став 2., члана 83. став 1. и члана 84. овог закона,
6. дан, мјесец, годину и мјесто, а када то закон или странке захтијевају, и сат када је изворник састављен,
7. потпис лица под тач. 1. и 2. овог члана и печат нотара који је саставио изворник.

Члан 71.

Начин писања изворника

(1) Изворници се морају написати електронским средством писања или другим средством писања, јасно и читко. Изузетно, изворници се могу писати рукописом, и то само трајном тинтом.

(2) Кратике у изворнику смију се употребљавати само ако су уобичајене или опште познате, с тим да се празна мјеста у тексту попуњавају цртама.

Члан 72.

Потпис и печат

(1) Нотар је обавезан изворник својеручно на његовом крају потписати својим именом и додатком “нотар”. Поред потписа ставиће свој службени печат. На крај изворника, али изнад потписа нотара, стављају се и потписи странака, те свједока, ако су и они учествовали у састављању изворника.

(2) Ако странка не зна писати, то ће се у изворнику назначити. Ако странка не може писати, у изворнику ће се назначити и разлог због чега не може писати.

Члан 73.

Измјене и допуне

Ако се у изворнику морају извршити измјене или допуне, то ће се учинити на крају изворника, с тим што се мора навести на који се дио текста изворника измјене или допуне односе. Измјене и допуне потписаће странке и нотар, ако су те измјене и допуне унесене у изворник након што је он потписан.

Члан 74.

Прецртавање ријечи

(1) У изворнику се не смије ништа брисати.

(2) Ако треба коју ријеч прецртати, то ће се учинити тако да она остане читка. Број прецртаних ријечи написаће се на крају изворника с ознаком стране и реда изворника и броја прецртаних ријечи. Такву напомену странке ће потписати по правилима која вриједи за потписивање измјена и допуна у изворнику.

Члан 75.

Поступак нотарске обраде исправе

(1) У оквиру поступка нотарске обраде исправе нотар мора провјерити да ли су странке способне и овлаштене за предузимање и закључивање правног посла.

(2) Нотар мора испитати праву вољу странака, објаснити ситуацију, странке поучити о правним посљедицама посла и њихове изјаве јасно и недвосмислено писмено саставити у облику нотарског изворника. При томе нотар мора пазити да се искључе забуне и сумње, као и да неискусне и невјеште странке не буду оштећене.

(3) Изворник се мора странкама прочитати у присуству нотара, непосредним питањима нотар се увјерава да садржај изворника одговара вољи странака, након тога

странке морају одобрити и својеручно потписати тај изворник. У изворнику се мора, прије потписа странака, констатовати да се тако поступило.

(4) Прилози се такође морају увијек прочитати, осим ако се странке не одрекну тог права и изјаве да су упознате са садржајем прилога. Ово мора бити забиљежено у изворнику. Састављање изворника може се вршити само онда, када приликом читања изворника прилози стоје на располагању странкама.

Члан 76.

Обавеза упозоравања и поуке

(1) Ако странке хоће да се у изворник унесу нејасне, неразговјетне или двосмислене изјаве, које би могле дати повода споровима, или не би имале намјеравани учинак, или би се оправдано могло сматрати да им је сврха да се која од странака оштети, нотар ће упозорити на то странке и дати им одговарајуће поуке.

(2) Ако странке ипак остану код тих изјава, нотар може сачињавање изворника одбити или их тако унијети у изворник, али ће нотар у том изворнику посебно напоменути да је странке упозорио на посљедице таквих изјава.

Члан 77.

Утврђивање идентитета

(1) Ако нотар не познаје странке лично и по имену, њихов идентитет утврдиће личном картом или пасошем, или другим личним документом. Ако ни то није могуће, њихов идентитет мора посвједочити други нотар или два свједока.

(2) У изворнику нотар ће навести да ли познаје странке, односно на који је начин утврдио њихов идентитет, уз тачно навођење имена, занимања и пребивалишта свједока, датума и броја исправе употријебљене за утврђивање идентитета и органа власти који је ту исправу издао.

Члан 78.

Позивање свједока

(1) Два свједока су потребна при састављању нотарског изворника, ако је која од странака неписмена.

(2) У осталим случајевима зависиће од нотара и странака да ли ће при састављању нотарског изворника бити позвани свједоци.

(3) Умјесто два свједока може се позвати било који други нотар.

Члан 79.

Услови у личности свједока

(1) Свједоци морају бити пунољетни и знати један од службених језика, с тим да један од свједока мора знати читати и писати.

(2) Идентитет свједока утврђује се на начин предвиђен у одредбама члана 77. овог закона.

Члан 80.

Лица која не могу бити свједоци

Свједоци не могу бити:

1. лица која не могу ваљано свједочити услијед својих душевних или тјелесних недостатака,
2. лица која су запослена код нотара који обавља службену радњу,
3. лица која могу имати какву корист од посла чије закључивање посвједочују,
4. лица која са странком или с оним, који би након нотарске радње требао добити какву корист, или са самим нотаром стоје у односу, због којег се може тражити изузеће нотара.

Члан 81.

Присуство свједока

(1) Ако законом није другачије одређено, свједоци или други нотар морају бити присутни најкасније када нотар чита странкама изворник и кад га они потписују.

(2) Ако то странке захтијевају, свједоци могу бити, ако што друго није за поједине случајеве одређено, искључени за вријеме читања изворника, али у том случају странке морају потписати изворник у присуству свједока и изјавити да су изворник прочитале или да им је био прочитан и да одговара њиховој вољи. Све ће се то назначити у нотарском изворнику.

Члан 82.

Глуха, нијема или глухонијема странка која је писмена

(1) Глуха странка која зна читати мора сама прочитати изворник и изричито изјавити да га је прочитала и да одговара њеној вољи.

(2) Нијема или глухонијема странка која зна читати и писати мора на изворнику својеручно написати да га је прочитала и да га одобрава. Те изјаве морају се унијети у изворник испред потписа.

(3) У изворнику мора бити назначено да се поступило према одредбама стављ 1. и 2. овога члана.

Члан 83.

Глуха, нијема, слијепа или глухонијема странка која је неписмена

(1) Ако глуха странка не зна читати или ако нијема или глухонијема странка не зна читати и писати, мора се осим свједока позвати и једно лице њеног повјерења које се с њоме може знацима споразумјети. То лице мора имати својство свједока и не мора знати читати и писати. То лице може бити у сродству с глухом, нијемом или глухонијемом странком, ако није лично заинтересовано у правном послу који је предмет изворника.

(2) Ако је која од странака слијепа, глуха или нијема, свједоци морају бити присутни када странке дају изјаву о располагањима која ће се унијети у изворник, затим приликом читања цијелог изворника странкама, или кад га они сами читају те онда када странке изјављују свој пристанак и кад потписују изворник. То ће се назначити у изворнику.

(3) Нотар се мора увјерити да ли се лице повјерења зна путем знакова споразумјети с глухом, нијемом или глухонијемом странком и у изворнику навести да се у то увјерио.

Члан 84.

Тумач

(1) Ако која од странака не зна ни један од службених језика, мора се, поред свједока из члана 78. став 1. овог закона, позвати и судски тумач (преводац). У изворнику ће се назначити да се тако поступило.

(2) Тумач може бити и лице запослено код нотара, али мора имати сва друга својства свједока.

(3) Тумач није потребан ако нотар и оба свједока односно други нотар владају језиком странке из става 1. овог члана.

(4) У случају из става 3. овога члана, свједоци се не могу искључити за вријеме читања изворника. У изворнику ће се назначити зашто није позван тумач.

(5) Кад је тумач потребан, нотар ће настојати да преко њега сазна праву вољу странака, и према тој вољи на једном од службених језика саставити изворник, којег ће тумач превести странкама. Ако то странка тражи, написаће се превод изворника на језик странке и приложити уз изворник.

(6) Нотар треба да упозори странке да могу захтијевати писмени превод и прилагање уз изворник. У изворнику треба бити наведено да се овако поступило и да ли су се странке одрекле тог права.

Члан 85.

Извршна исправа

(1) Нотарски обрађене исправе су извршне исправе уколико су сачињене у прописаној форми и ако су састављене о неком праву потраживања, које има за предмет плаћање неке одређене суме новца или давање одређене количине других замјенивих ствари или вриједносних папира, а дужник је у исправи пристао на извршење без одлагања.

(2) На основу нотарски обрађене исправе којом је у земљишним књигама уписана хипотека или земљишни дуг на одређеној некретнини, може се у сврху плаћања обезбијеђеног потраживања непосредно након доспјелости захтијевати извршење на тој некретнини, ако је дужник у изворнику на ово изричито пристао.

(3) За извршност исправа из става 1. и 2. овог члана није потребна никаква даљња активност извршног суда.

Члан 86.

Побијање извршења

Извршење исправе нотара може се побијати по одредбама закона којим је регулисан извршни поступак.

2. Нотарске потврде и овјере

Члан 87.

Потврде и овјере

(1) О стварима, које су регулисане у члановима 88. до 96. овог закона, нотар издаје потврде или овјере.

(2) Ако одредбама чланова 88. до 96. овог закона није прописано што друго, код потврда и овјера је, умјесто изворника у смислу члана 70. овог закона, довољна је исправа која мора садржавати свједочење нотара, његов потпис, печат, као и мјесто и датум издавања.

Члан 88.

Овјера преписа

(1) Нотар ће овјерити само препис који је састављен у нотарској канцеларији, односно сачињен уз помоћ апарата за фотокопирање у нотарској канцеларији. С преписом је изједначена фотокопија исправе.

(2) Препис се мора слагати с исправом и у правопису, интерпункцији и скраћивању ријечи. Ако су у исправи нека мјеста преиначена, брисана, прецртана, уметнута или додана, мора се то у овјери навести. У овјери ће се навести и је ли исправа подерана, оштећена, или иначе по вањском облику очито сумњива, осим ако то већ није видљиво из самог преписа или фотокопије.

(3) Нотар мора тачно упоредити препис с исправом и ако утврди да се слаже, потврдиће то на самом препису, а уз то ће навести да је то препис исправе коју је странка означила као оригинал, или да је то препис овјереног преписа исправе, да ли су и у којој су форми плаћене пристојбе, да ли је писан руком или машином или којим другим механичким или хемијским средством, оловком или пером, и гдје се, по његовом знању или по тврђењу странке, налази оригинал, а ако га је странка донијела, име и пребивалиште те странке.

(4) Ако се на исправи налази каква примједба или клаузула и она ће се унијети у препис.

(5) Кад се овјерава препис једног дијела исправе или извод из које исправе, из преписа се мора јасно назначити који су дијелови исправе остали непреписани.

Члан 89.

Овјера извода из трговачких или пословних књига

При овјери извода из трговачких или пословних књига нотар ће упоредити извод с односним ставкама изворне књиге и написаће на изводу клаузулу овјере с примједбом да се извод потпуно слаже с одговарајућим ставкама изворне књиге. У изводу ће се назначити датум прегледа трговачке односно пословне књиге.

Члан 90.

Овјера потписа

(1) Нотар може потврдити да је странка у његовој присутности својеручно потписала писмено, или свој потпис на њега ставила, или да је потпис, који је већ на писмену, пред њим признала као свој.

(2) Идентитет странке мора се утврдити у складу с одредбама члана 77. овог закона.

(3) Овјера ће се ставити на изворном писмену уз назнаку, на који је начин утврђен идентитет и додатак да је потпис истинит, те онда ставити датум, потпис и службени печат нотара.

(4) Нотар је дужан провјерити писмено само у смислу да ли по закону постоје разлози за одбијање вршење службене радње.

(5) Уколико су испуњени услови става 4. овог члана, нотар може овјерити и потпис на писмену које није састављено на службеном језику.

(6) Ако је странка слијепа или ако не зна читати, нотар ће јој прочитати писмено прије него што овјери потпис, а ако нотар не зна језик на коме је писмено написано, писмено ће прочитати судски тумач, што ће се навести у овјери.

(7) Ако се овјерава потпис лица као заступника правног лица или органа, нотар може у овјери потврдити да се то лице потписало за правно лице или орган само ако је нотар претходно утврдио да је то лице овлаштено то учинити.

Члан 91.

Потврда о времену предочавања писмена

(1) Вријеме кад је писмено нотару или у његовој присутности којем другом лицу предочено, потврдиће се на самом писмену уз тачну назнаку дана, мјесеца, године, а ако то странка захтијева, и сата.

(2) Ако то странка захтијева, мора се утврдити и идентитет лица које је писмено предочило и лица којем је писмено предочено. У потврди ће се назначити на који је начин утврђен идентитет тих лица.

Члан 92.

Потврда о животу неког лица

(1) Нотар може потврдити да је неко лице живо, ако га лично и по имену познаје.

(2) У исправи, која ће се странци издати, потврдиће се да је то лице било пред нотаром, уз назнаку дана, мјесеца и године, а на захтјев странке, и сата, кад се то догодило и како је утврђен његов идентитет.

Члан 93.

Потврда о овлаштењу за заступање

(1) Нотар је овлаштен издати потврду о овлаштењу за заступање ако то овлаштење произилази из судског или другог регистра. Таква потврда има исту доказну снагу као и потврда регистарског суда.

(2) Нотар ће потврду из става 1. овога члана издати само ако је претходно обавио увид у регистар или овјерени извод из регистра. У потврди ће се назначити дан увида у регистар, односно дан издавања извода из регистра.

Члан 94.

Потврде о другим чињеницама из регистра

(1) Нотар може издати потврду о постојању или сједишту неког правног лица, о статусним промјенама или другим правно важним чињеницама, ако оне произилазе из јавног регистра.

(2) У случају из става 1. овога члана нотар је дужан поступати на начин који је прописан у члану 93. став 2. овог закона.

Члан 95.

Потврђивање закључака органа правног лица

(1) Ако је нотар позван да потврди закључке скупштине или сједнице неког другог органа правног лица, у записник ће унијети дан и вријеме сједнице, затим ће описати све што се у његовом присуству догађало, предлагало и изјавило, уколико је то важно за просуђивање правилности поступка, а посебно закључке донијете на сједници. Он ће потврдити и све друго што је законом прописано.

(2) Записник из става 1. овога члана, потписаће и лице које је председавало сједници.

(3) На захтјев се може утврдити и идентитет председника и других лица која су била присутна састанку, а у записнику ће се навести како је њихов идентитет утврђен.

Члан 96.

Потврда других чињеница

(1) На захтјев заинтересованих лица нотар може потврдити и чињенице које су се догодиле у његовом присуству, попут расправа о понудама, лицитације, жријебања или изјаве лица о чињеницама и стањима за које је нотар сам или уз учешће стручних лица сазнао.

(2) О потврђивању чињеница из става 1. овога члана нотар ће саставити записник, у којем ће се навести мјесто, вријеме, имена и адресе странака и других учесника те тачан опис онога што се у његовом присуству догодило или што је иначе утврдио. Записник ће потписати сви учесници. Ако који од учесника одбије потписати записник, нотар ће то назначити у записнику.

(3) У записнику из става 2. овога члана посебно ће се назначити како је утврђен идентитет странака на које се потврда односи.

Члан 97.

Прописи о судском поступку

Одредбама чланова 88. до 96. овог закона не дира се у прописе којима се уређује надлежност и поступак судова за предузимање радњи на које се те одредбе односе.

3. Проведбени прописи

Члан 98.

Проведбени прописи

Министар ће донијети прописе који ће ближе одредити начин писања, означавања, кориговања грешака, увезивање и обиљежавање исправа од више страница, поступак издавања исправа као и друга питања која су од значаја за важење нотарских исправа.

4. Чување и издавање отпранака и преписа изворника

Члан 99.

Чување изворника исправа

Исправа коју је, у складу с овим законом, сачинио нотар представља изворник исправе који чува нотар у својој архиви. У тој архиви нотар чува и све друге исправе које, у складу са законом, сачини у вршењу службе нотара.

Члан 100.

Отпранака изворника

- (1) Кад нотар сачини изворник обавезан је странкама издати отпранака изворника.
- (2) Отпранака мора по облику, форми, садржају и другим питањима у цјелини одговарати изворнику, мора бити означен као отпранака и у правном промету замјењује изворник.
- (3) Ако је изворник издат, не може се више о њему издати отпранака него само препис изворника.

Члан 101.

Издавање отпранака изворника

- (1) Ако у изворнику није што друго одређено, отпранака изворника може се издати само:
 1. лицима која су правни посао садржан у исправи закључила у своје име,
 2. лицима у име којих је тај правни посао закључен,
 3. лицима у корист којих је тај правни посао закључен,
 4. правним насљедницима лица под тачкама 1. до 3. става 1. овог члана.
- (2) Ако су због престанка рада нотара нотарске исправе, други списи и документација предати на чување суду или другом органу власти или другом нотару, издавање исправа из става 1. овог члана врше ти органи, односно нотар код којих се налазе на чувању ти списи, а за вријеме рада замјеника нотара исправе издаје тај замјеник.

Члан 102.

Отправак изворника у сврху извршења

(1) Отправак изворника у сврху извршења издаје се лицима која су у изворнику означена као повјериоци, односно њиховим правним сљедницима, под условом да је доказано испуњење услова за извршност изворника.

(2) О извршном изворнику може се, осим у случајевима предвиђеним у ставу 3. овог члана, издати само један отправак изворника у сврху извршења.

(3) Поновни отправак изворника у сврху извршења још неизвршеног отправака изворника из става 1. овог члана, може се издати само:

1. ако сва лица из члана 101. став 1. тачка 1. и 2. овога закона или њихови правни насљедници на то пристану. Тај пристанак мора бити нотарски обрађен биљешком на самом изворнику потписаном од странке, или посебном овјереном исправом, која ће се приложити изворнику,
2. ако је раније издати отправак изворника због којег недостатка враћен нотару или ако је уништен, оштећен или на други начин постао неупотребљив,
3. ако суд, на чијем подручју нотар има своје сједиште, на приједлог странке нареди да му се изда поновни отправак изворника. Такву ће наредбу суд издати, ако странка учини вјероватним да јој је потребан поновни отправак изворника.

Члан 103.

Преписи изворника

Ако у самом изворнику није што друго одређено, овјерени и обични преписи изворника о правним пословима међу живима могу се издавати и свједоцима, лицима која из тог правног посла остварују одређену корист, законским заступницима, те насљедницима и другим универзалним правним насљедницима лица која из тог правног посла остварују одређену правну корист, кад то они затраже. Тим ће се лицима допустити да могу у свако доба разгледати те исправе.

Члан 104.

Отправак или препис изворника изјава посљедње воље

Отправци или преписи изворника који се односи на изјаву посљедње воље или одредбе за случај смрти које је саставио нотар или које су њему писмено предате, ако у изворнику није што друго одређено, могу се издати само оставитељу док живи или лицу које он на то изричито овласти овјереном пуномоћи. Послије смрти оставитеља такви се отправци или преписи изворника могу издати само послије проглашења одлуке посљедње воље. Дан проглашења одлуке посљедње воље забиљежиће се на отправку или на препису изворника.

Члан 105.

Стране нотарске исправе

(1) Нотарске исправе издате у иностранству имају, уз услов узајамности, иста правна дејства, као и нотарске исправе издате по овом закону.

(2) Стране нотарске исправе не могу у Републици Српској имати правна дејства која немају по закону који је за њихово издавање био мјеродаван у иностранству.

5. Правна заштита

Члан 106.

Поступак правне заштите

(1) Незадовољна странка има право притужбе министарству због тога што нотар није предузео тражену службену радњу, или због тога што тражену радњу у садржајном или формалном погледу није предузео у складу са законом, или због тога што одуговлачи с њеним предузимањем.

(2) Министарство је дужно рјешењем наредити нотару да предузме тражену службену радњу и одредити му рок за извршење те радње. Нотар је дужан поступити по том рјешењу.

6. Преузимање исправа, новца и вриједносних папира ради чувања и предаје

Члан 107.

Чување и предаја исправа

(1) Нотар је дужан преузети на чување исправе свих врста, с тим што је овлаштен одбити преузети на чување ону исправу, за коју оцјени да постоје оправдани разлози за такву одлуку.

(2) О преузимању исправа саставиће се записник, у којем ће се навести мјесто и вријеме преузимања, презиме и име, занимање и адреса онога ко је исправу предао, ознаку положене исправе, разлог због кога је положена и коме је треба издати. Записник ће потписати лице које је исправу предало и нотар. На записник ће нотар ставити свој службени печат.

(3) Ако се исправа пошаље нотару писмом, о томе ће се саставити записник у складу са ставом 2. овога члана. Писмо замјењује потпис лица које је исправу предало.

(4) Нотар ће о преузимању исправе издати потврду. Ако је исправа послата поштом, потврда ће се поштом послати пошиљаоцу.

(5) Нотар је дужан утврдити идентитет лица коме предаје исправу у складу са одредбама члана 77. овога закона. Прималац је дужан потврдити примитак исправе својим потписом на записнику.

Члан 108.

Чување готовог новца и вриједносних папира

(1) Нотар може преузети на чување готов новац, мјенице, чекове, јавне обвезнице и друге вриједносне папире, а дужан их је преузети само онда кад су му, у поводу састављања нотарског изворника, предати зато да би их уручио одређеном лицу или да би их положио код одређеног органа власти.

(2) Ако преузимање није потврђено приликом састављања нотарског изворника, о преузимању ће се саставити записник у коме ће се тачно назначити бројеви уписника и депозитне књиге, мјесто и вријеме преузимања, односно ознака и вриједност износа новца, преузетих папира те име лица које их је предало и његову изјаву о томе шта с њима треба учинити. Нотар ће о преузимању издати странци потврду у којој ће специфицирати новац и вриједносне папире који су му предати.

(3) Све преузете исправе, вриједносни папири и новчани износи се уписују у картотеку депозита. Прописе о вођењу картотеке депозита доноси министар.

(4) Ако се новац и вриједносни папири нотару пошаљу писмом, о томе ће нотар саставити записник, у складу са ставом 2. овог члана. Писмо ће се причврстити уз записник.

Члан 109.

Одвојено чување и предаја новца и вриједносних папира

(1) Преузети новац и вриједносне папире нотар је дужан чувати одвојено од свог новца и вриједносних папира, у посебном омоту на коме ће се написати предмет и име странке. Новац који му је повјерен нотар мора чувати на посебном рачуну код банке или друге финансијске организације, који не може бити доступан у оквиру принудног извршења против нотара.

(2) Нотар води листу посебних рачуна у складу са прописима, које ће у вези с тим донијети министар.

(3) Преузети новац и вриједносне папире нотар ће без одгађања предати органу власти или лицу коме се имају предати, након што утврди његов идентитет. Прималац ће пријем потврдити на спису или у депозитној књизи.

Члан 110.

Обавеза враћања

(1) Ако нотар не може извршити предају у одређеном року, може по протеку тог рока, а ако рок није одређен, најкасније у року од петанест дана од дана преузимања, без одлагања вратити странци преузете вриједности или, ако то није могуће, може их предати надлежном суду на чување и о томе обавијестити предаваоца препорученим писмом или на други вјеродостојан начин.

(2) Депозит учињен код нотара има дјеловање судског депозита.

(3) Одредбе чланова 107. до 109. овог закона примјениће се на одговарајући начин и у случају у коме нотар као судски повјереник преузме оставинске исправе, новац, вриједносне папире или драгоцености.

VII – ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ НОТАРА

Члан 111.

Пословне књиге и нотарски списи

(1) Нотар води следеће пословне књиге:

1. општи пословни уписник, у који се уписују све нотарске исправе,
2. именик лица која су пред нотаром предала какво располагање за случај смрти с ознаком броја односног списка,
3. депозитну књигу о преузетом и издатом туђем новцу, вриједносним папирима и драгоценостима, у коју се, поред тачне ознаке преузетог депозита, треба унијети име и адреса депонента те онога коме се предмет треба предати,
4. уписник послова које је суд или који други орган власти повјерио нотару, с абecedним имеником,
5. заједнички абecedни именик странака за његове уписнике, те за депозитну књигу.

(2) Министар ће прописати садржај, обрасце и начин вођења пословних књига из става 1. овог члана.

(3) Након уписа посла у одговарајућу пословну књигу нотар формира нотарски спис у складу са прописима које доноси министар правде.

VIII – ЧУВАЊЕ ИСПРАВА И СПИСА

Члан 112.

Обавеза чувања

Нотар је дужан све нотарске исправе које је сам саставио, као и исправе које је преузео на чување, чувати под кључем, одвојено од других списка.

Члан 113.

Чување код престанка нотарске дјелатности

(1) Ако нотар престаје са радом дужан је о томе одмах обавијестити министарство, а истовремено је дужан предузети све потребне радње ради чувања нотарских списка, предмета, пословних књига, печата и штамбиља и друге документације односно новца и других вриједносних папира који се код њега налазе на чувању.

(2) Министарство ће рјешењем одредити лица за преузимање списка и друге документације из става 1. овог члана и одредити мјесто чувања тих списка и документације. При обављању послова из става 1. овог члана ова лица поступају у складу са одредбама овог закона и прописима из члана 114. овог закона.

Члан 114.

Прописи о поступку

Министар ће прописати поступак преузимања, чувања и кориштења списка, документације, новца, вриједносних папира и других писмена из чланова 107. до 110. и чланова 112. и 113. овог закона.

IX – ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НОТАРА

Члан 115.

Дисциплинска одговорност

- (1) Нотар дисциплински одговара за повреде службене дужности које учини својом кривицом.
- (2) Нотар дисциплински одговара само за радње утврђене овим законом.
- (3) Одговорност за кривично дјело и прекршај не искључује дисциплинску одговорност нотара, ако врста повреде представља и повреду службене дужности нотара.

Члан 116.

Повреде службене дужности

Нотар чини повреде службене дужности:

1. ако се при обради, састављању нотарских исправа и предузимања других службених радњи не придржава одредаба овог закона,
2. ако потврди да се догодила чињеница која се није догодила у његовом присуству,
3. ако противно тарифи зарачунава или тражи већу награду, или ако као судски повјереник врши притисак на странке да га поставе за свог заступника,
4. ако уз обећање да ће снизити награду, преко посредника или на други недоличан начин тражи странке,
5. ако у случајевима у којима му је то забрањено заступа странку или у тим случајевима саставља исправе,
6. ако не поступи по правоснажним одлукама судова и надзорних тијела,
7. ако неуредно води пословне књиге,
8. ако на јавној лицитацији, или током којег другог поступка који води као нотар, или као повјереник суда, или као заступник странака, купи за себе или за своје сроднике ствар која се продаје, насљедна или друга права,
9. ако обавља за плату државну или коју другу сталну јавну или приватну службу, ако се бави трговином или посредничким пословима или занимањем које није у складу са угледом, чашћу или независношћу нотара,
10. ако склапа послове под својим именом за друге или под туђим именом за себе или ако је странка у пословима у којима предузима службене радње као нотар или судски повјереник,
11. ако новац који му је повјерен на чување уложи на своје име противно одредбама овога закона,
12. ако преузме обавезу јемства или одговорности у пословима који се закључују уз његово учешће у својству нотара,

13. ако за вријеме удаљености од обављања службе обавља послове нотара,
14. ако не осигурава рад нотарског помоћника у складу са овим законом.

Члан 117.

Дисциплинске казне

За повреду службене дужности нотару се могу изрећи сљедеће дисциплинске казне:

1. писмени укор,
2. новчана казна у висини од 2.500 КМ до 25.000 КМ,
3. привремено одузимање права на обављање службе нотара у трајању до годину дана.

Члан 118.

Дисциплински поступак

- (1) Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности нотара покрене министар.
- (2) За провођење дисциплинског поступка надлежна је Нотарска комора.
- (3) У сврху спровођења дисциплинског поступка формирају се дисциплински органи првог и другог степена. Састав и начин избора првостепеног и другостепеног дисциплинског органа, као и њихов метод рада прописује Нотарска комора.
- (4) Поступак дисциплинске одговорности води се по правилима која утврди Нотарска комора.

Члан 119.

Жалба против рјешења о дисциплинској казни

- (1) Дисциплинске казне изриче рјешењем првостепени дисциплински орган Нотарске коморе.
- (2) На рјешење из става 1. овог члана може се изјавити жалба другостепеном дисциплинском органу Нотарске коморе.
- (3) Жалба се изјављује у року од 15 дана од дана пријема рјешења.
- (4) Рјешење донесено по жалби је коначно.

Члан 120.

Привремено удаљавање нотара из службе

- (1) Ако је против нотара покренут дисциплински поступак може се донијети рјешење о његовом привременом удаљењу из службе, ако је то нужно ради заштите части и угледа службе или ради осигурања интереса странака.
- (2) Нотар ће бити привремено удаљен из службе ако је против њега подигнута оптужница или одређен притвор због кривичног дјела почињеног с умишљајем, или ако издржава казну затвора до шест мјесеци.
- (3) Рјешење о привременом удаљењу у складу са одредбама ставова 1. и 2. овог члана доноси првостепени дисциплински орган.

(4) Против рјешења о удаљењу из службе нотар може изјавити жалбу другостепеном дисциплинском органу у року од 15 дана од дана пријема рјешења о удаљењу из службе.

(5) Изјављена жалба не одгађа извршење рјешења.

(6) Другостепени дисциплински орган обавезан је одлучити по жалби најкасније у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

(7) Рјешење другостепеног дисциплинског органа донесено по жалби је коначно.

Члан 121.

Дисциплинска одговорност лица запослених код нотара

Одредбе овог закона о дисциплинској одговорности нотара сходно се примјењују и на дисциплинску одговорност нотарског помоћника, замјеника нотара, вршиоца дужности нотара и стручног сарадника.

Члан 122.

Општа могућност вођења поступка пред судом

Против коначних одлука дисциплинских органа Нотарске коморе може се водити поступак пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема коначне одлуке.

X – НАГРАДА ЗА РАД И НАКНАДА ТРОШКОВА

Члан 123.

Награда за рад и накнада трошкова

(1) Нотари имају право на награду за свој рад и накнаду трошкова у вези са обављеним радом у складу са тарифом о накнадама и наградама.

(2) Тарифа о наградама и накнадама нотара утврђује се посебним законом. Након конституисања Нотарске коморе ће се приликом измјене тог закона прибавити мишљење Коморе.

Члан 124.

Доспјелост награде и накнаде трошкова

(1) Плаћање награде за рад и накнаде трошкова нотару врши се одмах по обављеном послу, а нотар може тражити и да странка плати примјерени износ предујма у моменту преузимања посла.

(2) Нотар је обавезан странци издати потврду о плаћеној награди и трошковима.

Члан 125.

Солидарна одговорност

Ако је више странака учествовало у закључивању правног посла пред нотаром или је нотар извршио једну радњу за више странака, све те странке солидарно дугују награду и трошкове нотару, ако се странке другачије не договоре.

XI – НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ОВОГ ЗАКОНА

Члан 126.

Надзор над спровођењем овог закона

(1) Надзор над спровођењем овог закона и над радом нотара у вршењу службе врши министарство.

(2) Нотар је дужан омогућити вршење надзора и ставити на располагање све списе, изворнике, документацију и простор, који се односе на послове нотара у вршењу службе нотара предвиђене овим законом, и поступити по рјешењу органа који врши надзор.

XII – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 127.

Проведбени прописи

Министар ће донијети прописе за које је овлаштен овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 128.

Припремни семинари за нотарски испит

(1) У року од 6 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона и прописа донесених на основу члана 127. овог закона, министарство је дужно организовати посебне семинаре ради припреме кандидата за полагање нотарског испита, по програму који утврди то министарство. У програму се утврђује ближи садржај градива посебно за сваки од предмета који су предвиђени у члану 10. овог закона.

(2) Министарство је обавезно у року од 18 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона обезбиједити да се организују семинари за усавршавање нотара у смислу члана 26. став 1. тачка 7. овог закона. Трошкове организације семинара сноси Нотарска комора.

(3) Министарство на приједлог Нотарске коморе утврђује услове под којим се семинари за даљу едукацију нотара сматрају као семинари у смислу члана 26. став 1. тачка 7. овог закона.

Члан 129.

Конституисање Нотарске коморе

У року од три мјесеца од дана завршеног именовања нотара на територији Републике Српске мора се организовати и конституисати Нотарска комора.

Члан 130.

Осигурање прије конституисања Нотарске коморе

До конституисања Нотарске коморе послове из члана 54. став 4. овог закона, ће обављати министарство.

Члан 131.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а примјењиват ће се од 01. јануара 2005. године.

Број: 01-711 /04

Датум: 24. септембар 2004. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Душан Стојичић